

Při požáru
hořely hromady
plastového odpadu

strana 2

Nový obchvat:
jak budeme jezdit
kolem Globusu?

strana 3

Sedm minut zvonění za sedmého přemyslovského krále

Foto: Michal Foltá

Už 719 let uplynulo tento týden od královraždy, která se odehrála v areálu Olomouckého hradu kousek od katedrály svatého Václava. Šestnáctiletého Václava III., krále českého a polského, zde kdosi, jehož totožnost nebyla ani za více než století odhalena, zavraždil. Mord posledního přemyslovského krále změnil 4. srpna

1306 mocenské poměry ve střední Evropě a české země uvrhl do neklidných časů.

Olomouc si tuto událost díky projektu Milénium olomouckých Přemyslovců každým rokem připomíná. Letos se v symbolickém čase 13:06 rozezněly zvony katedrály. Dlouhých sedm minut

vzdávaly hold sedmému českému králi. Pokud se dostanete do barokní krypty pod presbytářem, uvidíte zde sochu Václava III., kterou v roce 1934 vytvořil Josef Hladík pro plánovanou Dvoranu Přemyslovců.

Projekt Milénia připomíná výročí spjatá s olomouckými Přemys-

lovci. Letošní vzpomínka se týkala také 970. výročí vzniku olomouckého úředního knížectví, 910. narozenin kněžny Eufémie Olomoucké, dcery Oty II. Olomouckého a manželky novgorodského knížete Svatopluka Mstislaviče, a také 880. narozenin Vladimíra, syna Oty III. Dětleba a olomouckého knížete. ■ mf

„Je to pouze o tom, co si necháme líbit,“
říká muž, který „opravuje“ Olomouc

Dokončit Michalské schody a následně se pustit do dalších schodů, které vedou do Výpadu od Filozofické fakulty. Takové jsou nejbližší plány muže, který už dva roky vzbuzuje pozornost tím, že čistí a napravuje v Olomouci problémová místa, jimž odpovědné instituce nevěnují pozornost nebo jejich opravu odkládají „na později“. „Není to jen o kritice radnice, ta by ale měla jít příkladem,“ říká Josef Kovář na dotaz, koho by vlastně měla jeho dobrovolná práce inspirovat k aktivnějšímu přístupu.

V Olomouci je dnes díky němu, aspoň dočasně, hezčí třeba schodiště z Blažejského náměstí, Terežská brána, budova na starém autobusovém nádraží nebo již zmíněné Michalské schody do Bezručových sadů. Josef Kovář si vybírá exponovaná místa, která jsou hodně na očích, a přitom nikdo neřeší, že jsou počmáraná, posprejovaná a ošklivá. Ačkoliv kolem nich chodí tisíce místních lidí i turistů. Takovou situaci považuje Josef Kovář za

ostudu. „Proto jsem do toho šel. Vybral jsem si ta nejspínavější místa v Olomouci, abych ukázal, že to jde a má to smysl. Je pouze na nás, co jsme ochotni tolerovat,“ vysvětluje motivaci muž, který si vybere místo, nakoupí za své peníze barvy, s památkáři vyřeší správný odstín, od majitele nebo správce objektu si zajistí souhlas s opravou a ve volném čase pak odstraňuje čmáranice sprejerů a vandalů.

Dodejme, že jedná jak s úředníky magistrátu, tak s památkáři, kteří kontrolují, jestli na zamalování různých graffiti používá správný druh barvy a odstín. „Oslovím úředníky, jestli budova spadá do jejich majetku nebo správy, a následně řeším, kdo mi z pozice majitele povolí obnovovací nátěr omítky. Pokud je to v památkové zóně, památkáři chtějí potvrdit svou důležitost a na místě kontrolují nanesený odstín,“ říká pro Hanácký Večerník Josef Kovář.

Pokračování na straně 3. ■ mf

Foto: archiv JK

Jak se Lennonova zeď
dostane na Hanou?

strana 4

Místo, kde leží sedm set
napoleonských vojáků

strana 8

Cyklistická
Czech Tour
projede krajem

strana 10

Péči o své blízké si můžete vyzkoušet a natrénovat

Edukační místnost, kterou Charita Olomouc v červenci otevřela na Selském náměstí ve Chválkovicích, pomáhá lidem, kteří doma pečují o své blízké. Nabízí zdarma poradenství, nácvik péče i zapůjčení pomůcek. Zájemci si mohou vyzkoušet hygienu na lůžku, přesuny či polohování. Návštěvu je nutné domluvit předem na telefonu 739 344 151. ■

Lázeňské město rozezná smyčce mladých nadaných houslistů

Luhačovice patří od 4. do 15. srpna klasické hudbě. Právě zde probíhá 29. ročník Akademie Václava Hudečka i festival Svátky hudby. Mladí houslisté zde absolvují mistrovské kurzy, veřejnost se může těšit na sedm koncertů v atraktivních prostorách lázeňského města. Vyrcholením bude galavečer ve Skeniku Slunečních lázní 15. srpna. Program na www.akademievhudecka.cz. ■

Plavat s dětmi můžete opět i v Aquacentru Vodníček

Aquacentrum Vodníček v Olomouci se po rekonstrukci znovu otevírá dětem. Od září nabídne plavecké kurzy pro nejmenší i cvičení s rodiči. Moderní zázemí s vyhříváním bazénem a slanou vodou doplňuje tělocvična a komunitní prostor. Výuka probíhá hravou formou a navazuje na program Aquacentra Delfínek. Opravy vyšly na 13 milionů korun. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Folty, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

VODIT LIDI ZA RUKU

Přihodilo se, že jsem doprovázel děti na výlet do Zoologické zahrady Olomouc. Krásné místo, bezpochyby. Máme to tam moc rádi třeba na podzim, když je v zoo více zvířat než návštěvníků. Nicméně tentokrát jsme vyrazili uprostřed prázdnin. Bylo to trochu jako poznávací výlet. K poznávání lidí.

„Co to jako má být?“ ptá se mladý muž před expozicí damana skalního, několik desítek centimetrů před informační tabulí s nápisem Daman skalní plus veškeré informace o tomto druhu.

„Dem dál, tady nic není,“ velí otec rodince, přičemž zhruba metr a půl od jeho hlavy sedí na větvi panda červená a kousek za ní druhá.

„Debil! Co si myslíš, že tu na něho budu čekat?“ praví resolutně další mladý muž se zřetelným přízvukem ze severu Moravy u výběhu levharta, když asi minutu s fotoaparátem v ruce čekal na situaci, kdy by mu šelma ochotně zapózovala. Sbalil foták a našťvaně odešel.

„Tady je to vždycky prázdné, pojďte,“ dodává u stejných levhartů robustní žena ve vyšším věku, nejspíš babička, kterou už procházka areálem unavila. Říká to ještě dřív, než se vůbec do výběhu podívá. Těsně poté, kdy s otrávenými vnučátky projdou dál, předvádí jeden z levhartů nádherný, více než třímetrový skok. Navnadil ho totiž pohled na bílého psíka, kterého s sebou měl jiný pár návštěvníků.

Dívat se na zvířata v zoo je poučné. Poslouchat rozmluvy návštěvníků však ještě poučnější. Skoro by se vám chtělo říct: „Počkejte, paní, podívejte se támhle, vydržte, pane, ještě půl minuty, vždyť to jsou zvířata, ne vycpané exponáty...“ A nebyly by ty exponáty lepší? Dělat přesně to, co se od nich čeká; nehýbou se, neutikají a pózuji s nekonečnou trpělivostí danou jen posmrtnou věčností. Nebo je vážně nutné vodit lidi za ruku a ukazovat jim, kam se mají dívat? Leccos se tím vysvětluje.

Na druhou stranu, pro objektivitu, musím dodat: u stolečků v okolí všech gastro zařízení vypadali návštěvníci většinou velmi spokojeně.

Michal Foltý

Ani osmdesát tipů veřejnosti nepomohlo, vrah zatím unikl spravedlnosti

S neobvyklým pokusem zvrátit neúspěšné pátrání přišli těsně před vypršením promlčecí lhůty kriminalisté v případě neznámého vraha mladé ženy ze Šternberské videopůjčovny v roce 2005. Policisté nechali vypracovat pravděpodobnou podobu, jak by údajný vrah vypadal dnes, po dvaceti letech. Na policii dorazilo na osm desítek dalších tipů a svědectví, ale úspěch to nepřineslo. Případ je odložen, pátrání ale nekončí, ujíždí kriminalisté.

„Děkujeme médiím a veřejnosti za zapojení do výzvy, o kterou jsme Vás požádali 16. července 2025, týkající se objasnění vraždy mladé ženy, ke které došlo 29. července 2005 ve videopůjčovně ve Šternberku. Po zveřejnění výzvy jsme doposud obdrželi přes osmdesát podnětů, za které děkujeme. Poznatky jsme prověřili, ale bez pozitivního výsledku vedoucího

k vypátrání pachatele,“ vzkazuje veřejnosti mluvčí Policie ČR Libor Hejtman.

Olomoučtí krajští kriminalisté na objasnění vraždy pracovali po celou dobu dvaceti let. Využívali dostupné možnosti, které se postupem času naskytovaly. Využili i umělou inteligenci k tvorbě identikitů pravděpodobného pachatele, kterou zveřejnili hned, jakmile ji získali, nic nenechávali na poslední chvíli. Přesto se jim vraha do dnešního dne nepodařilo vypátrat. Případ, který před dvaceti lety vyvolal ve Šternberku i v celém regionu mnoho emocí a velký rozruch, tak bohužel stále nedošel rozuzlení. Kriminalisté prověřovali spoustu stop, před lety prováděli i stovky testů DNA, ale bezvýsledně. Podle některých názorů mohl pachatelem být člověk, který v regionu vůbec nežije, Šternberkem mohl tehdy jen projíždět nebo

mohlo jít o zahraničního pracovníka, který pak po zločinu z regionu zmizel. Není vyloučeno ani to, že dnes, po dvaceti letech, již nežije. Stejně tak ale mohl později spáchat jiný zločin jinde.

„Kriminalisté po vrahovi nadále pátrají, a to i přesto, že byl případ odložen. Prověřovali a prověřují poznatky, které nám po zveřejnění identikitů pravděpodobného pachatele veřejnost zaslala,“ říká mluvčí Libor Hejtman.

„Je pravděpodobné, že pokud bychom vraha vypátrali, před soudem by s největší pravděpodobností nestanul kvůli promlčecí době. Pokud by ovšem nenastaly okolnosti, které by promlčecí lhůtu upravily, například pokud by se pachatel za těch uplynulých dvacet let dopustil stejně závažného nebo ještě závažnějšího skutku,“ uzavírá mluvčí policie Hejtman. ■ *red*

Foto: Policie ČR

Nový přechod pro chodce a cyklisty zabrzdí na dva měsíce řidiče

Na křižovatce u Fortu II ve Chválkovicích začaly stavební práce. Jde o vybudování přechodu pro chodce s ostrůvkem a přejezdem pro cyklisty. Dva měsíce tudy ve směru od centra neprojedou auta, cestou od Šternberka projedou řidiči sníženou rychlostí.

Především cyklisté, kteří využívají cyklostezku vedoucí přes Černovír z Hlušovic, mívají problém bezpečně pře-

jet frekventovanou silnici do Chválkovic. Vyřešit to má nový přechod, který završí rozsáhlou úpravu této komunikace z loňského roku, již provedlo Ředitelství silnic a dálnic.

Stavba přechodu pro chodce s přejezdem pro cyklisty začala v pondělí 4. srpna. „Součástí stavby musí být také středový dělicí ostrůvek. Se zástupci ŘSD a stavební firmy jsme se dohodli, že tuto část křižovat-

ky z loňských oprav vynechají, aby ji město mohlo dokončit letos v létě v rámci plánované výstavby přechodu,“ vysvětlil investiční náměstek primátora Miloslav Tichý s tím, že město rovněž čekalo na získání dotace, která pokryje část nákladů. Kromě vybudování dělicího ostrůvku bude také doplněno a upraveno veřejné osvětlení. Zároveň se rozběhne i výstavba první etapy chodníku směrem do Týnečka.

Hlavní část akce, která si vyžádá dopravní omezení pro automobilovou dopravu, potrvá zhruba dva měsíce, tedy do začátku října. Ve směru od Šternberka bude silnice otevřená a řidiči tudy sníženou rychlostí projedou bez problémů. Ve směru z Olomouce na Šternberk povede objíždná trasa přes Selské náměstí, dále ulicí Švabinského směrem na Samotičky a Tověř. Práce za více než 6,7 milionu korun by měly být kompletně hotové na začátku listopadu. ■ *mf*

Foto: Michal Foltý

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Pomáhá práce obětavého dobrovolníka městu?

O činnosti Josefa Kováře, který se ve volném čase věnuje nápravě škod na veřejných prostranstvích, se v Olomouci opravdu mluví. Zeptali jsme se osobností, jak vnímají práci tohoto dobrovolníka v širším kontextu.

Otázka: „Jak vnímáte počínání Olomoučana Josefa Kováře, který ve volném čase sám přemalovává graffiti, různé čmáranice a podobná znečištění na stěnách olomouckých památek?“

Tomáš Kryl, průvodce, popularizátor historie a místopředseda Asociace průvodců ČR: Tomuto obětavému muži patří obrovské vyjádření vděčnosti. Jeho nezištná a obdivuhodná činnost si zaslouží udělení Ceny města Olomouce. Je ostuda, že tak nádherné historické město

s památkou UNESCO při existenci městské policie a kamerového systému je vydáno napospas jeho ničitelům a devastátorům. Vyrazíme-li do centra, zjistíme, že je těžké najít dům nebo objekt, který by nebyl nějakým způsobem kontaminován většími nebo menšími čmáranicemi od bezohledných, barbarských vandalů, jež mají obrovské štěstí, že už jim nelze, jako ve středověku, za toto jejich odporne počínání useknout ruce.

Děkujeme, pane Kováři!

Matouš Pelikán, zastupitel, SPOU/KDU-ČSL: Jednání pana Kováře považuji za velmi obětavé a inspirativní. V době, kdy se vandalismus a bezohlednost bohužel stávají běžnou součástí městského prostředí, je ochota

jednotlivce investovat svůj čas, prostředky i energii do obnovy vzhledu památek důkazem silného občanského citění. Připomíná nám, že péče o veřejný prostor není jen úkolem města či odborných firem, ale zájmem nás všech. Takový přístup si zaslouží uznání i podporu – a to nejen morální, ale ideálně i praktickou, například poskytnutím materiální pomoci či vyjednáním realizace s památkáři. Pan Kovář svým konáním ukazuje, že i jednotlivec může viditelně přispět k zachování kulturního dědictví pro další generace.

Pavel Jelínek, náměstek hejmana, SPD: Počínání pana Josefa Kováře vnímám pozitivně. Vážím si všech lidí, kterým není veřejný prostor lhostejný. Bohužel to v mnoha případech je boj

s větrnými mlýny. Dokonce to někdy může vypadat, že je to suplování fungování města. Samozřejmě ne vždy veřejné instituce fungují k naprosté spokojenosti občanů, přesto město funguje dobře. Jednotlivé případy oprav nátěrů je nutné plánovat, někdy i včetně kompletní rekonstrukce povrchů zdí. Vnímám přínos pana Kováře i v tom, že by si obyvatelé mohli více všimnout, co se kolem nich děje, a bránit si pěkný vzhled svého okolí.

Martin Major, poslanec, SPOU/ODS: Můžeme se na něj dívat jako na perfektní zosobnění zásady, že aktivní, samostatný a iniciativní občan je nejcennějším motorem celé společnosti. Současně ho můžeme vnímat jako upozornění, že ve městě ani

zdaleka nefunguje vše tak, jak by mělo. Aktivní občan má v této situaci větší reálný dosah na náš pocit z pobytu ve městě než úředník, který svět vidí skrze seznamy investičních priorit či vypsané dotační výzvy. Lidem venku na úředních postupech nezáleží, skutečnou radost jim logicky udělá, když hnusnou čmáranici nahradí díky obětavému aktivnímu občanovi čistá bílá stěna. Chápu, že radnice postupuje podle výše zmíněných kritérií, ale práce pana Kováře by ji mohla inspirovat třeba k tomu, že mezi mnohamilionovými rekonstrukcemi, na něž se čeká léta, má při správě veřejného prostoru smysl i běžná všední a každodenní údržba, být nikdy nepůjde o trvalé řešení. Zametat chodníky také musíme častěji než rekonstruovat jejich dlažbu. to ■ *mf*

Foto: HZS

Aktivity pro širokou veřejnost startují v Olomouci už v září

Díky titulu **Obec přátelská rodině** a seniorům připravuje Olomouc bohatý program aktivit pro veřejnost. Od září nabídne cvičení, trénink paměti, besedy a další akce zaměřené na duševní zdraví. Program je postaven na přáních občanů a většina aktivit bude zdarma či za symbolický poplatek. Přihlášky a podrobnosti najdete na webu aktivni.olomouc.eu. ■

Fotbal si v Mohelnici zahrajete na zrekonstruovaném hřišti

Mohelníčtí fotbalisté se od konce července těší z hřiště s novým umělým povrchem. Město navíc ušetřilo – místo plánovaných 8,6 milionu korun totiž díky dotacím z Národní sportovní agentury, Nadace ČEZ a Olomouckého kraje zaplatí jen necelé dva miliony. Mohelnice patřila mezi první žadatele o dotaci z NSA, což bylo pro úspěch projektu zásadní. ■

Mohelnice funguje na sluníčko. Ušetří až milion ročně

Mohelnice úspěšně využívá sluneční energii. Tři nové fotovoltaiky na školách pokryly v první polovině roku až 84 % spotřeby elektřiny. Přebytkovou energii město neprodává, ale plánuje ji využít – třeba na veřejné osvětlení nebo nabíjení budoucích služebních elektromobilů. První elektromobil nahradí letos doslující fabii. Mohelnice takto ročně ušetří až milion korun. ■

Kolem Globusu se už jezdí po obchvatu. Kompletní řešení přijde až v listopadu

Nový úsek obchvatu na D35 kolem západní strany Olomouce je řidičům přístupný od neděle 27. července. Až do listopadu se jezdí obousměrně po jedné polovině dálnice. Podle Martina Smolky, ředitele olomouckého pracoviště ŘSD ČR, je kompletní otevření plánováno na 20. listopadu, což znamená zkrácení původního termínu o 158 dní.

Zatímco nyní jezdí řidiči buď po obchvatu, nebo po staré silnici II/635 směrem na Křelov a Unčovice, mnozí se ptají, jak bude celé propojení fungovat v listopadu, po kompletním dokončení díla.

Dálnice D35 je dnes napojena přímo na západní obchvat města, který vede plynule kolem

Olomouce na Litovel a Mohelnici. Pojede-li řidič z Pražské ulice kolem křižovatky u Globusu, pokračuje dále po krátkém původním úseku D35 a kousek za městem se napojí na silnici II. třídy 635, která jej následně navede opět na D35 směrem na Mohelnici. Druhou variantou při cestě od Pražské ulice bude odbočit na kruhové křižovatce u Globusu směrem k nové kruhové křižovatce na obchvatu a tam se rovnou napojit na D35. Tento nový kruhový objezd ještě není zprovozněn, dojde k tomu až v listopadu.

Při cestě od Mohelnice na Olomouc bude mít řidič opět více možností. Buď z dálnice sjede na exitu Unčovice a k rondelu u Globusu a Pražské ulici přijí-

de po silnici II/635, nebo bude pokračovat po D35 a ke Globusu přijede přes zatím nedokolený nový kruhový objezd na starý kruhový objezd. Tato druhá možnost bude jednoznačně rychlejší a pohodlnější než jezdit po II/635 přes Náklo, Skrbeň, Křelov a další obce.

Současně s dokončováním posledního úseku obchvatu probíhá i rekonstrukce levého jízdního pruhu D35 v úseku mezi Křelovem a Litovlí. Podle ředitele olomouckého ŘSD bude také tato rekonstrukce dokončena dříve, než se očekávalo, konkrétně 21. srpna.

Všechny pozitivní zprávy o urychlení plánovaných staveb jsou pro řidiče potěšující, nicméně

ně dnes situace zatím příliš růžová není. U Globusu se už opravdu žádné kolony netvoří, protože tranzitní doprava se tomuto kruhovému objezdu již vyhýbá. Kolony ale vznikají poblíž exitu Unčovice, kde se auta snaží dostat ze silnice II/635 na dálnici D35. Po dokončení rekonstrukce levého jízdního pruhu a otevření všech jízdních pruhů na obchvatu by ale tento problém měl zmizet.

Západní tangenta propojí současný konec D35 ve směru od Mohelnice s první částí obchvatu, která byla dostavěna už v roce 2003. Stavba téměř 15 kilometrů dlouhého úseku stála 4,9 miliardy korun, letošní tříkilometrový úsek přišel na 838 milionů korun, původní odhadovaná cena byla 1,15 miliardy korun. ■ *mf*

Foto: Michal Foltá

„Je to pouze o tom, co si necháme líbit,“ říká muž, který ‚opravuje‘ Olomouc

Pokračování ze strany 1

Jak ho vůbec napadlo pustit se do nekonečného boje? „První rozhodnutí padlo, když jsem seděl v prázdném pískovišti, kde se pokoušela hrát dcera, a mně přišlo, že je všem všechno jedno, že neřešíme, v jakém stavu co je. Máme festivaly v ulicích a vystavujeme krásné promo fotky, ale zapomínáme na lidi, kteří tu denně chtějí žít a navštěvovat obyčejná místa a mít z toho příjemný pocit,“ říká Josef Kovář.

„Kritika zní stále, lidé nevěří, že to vydrží. Já už přes dva roky dokazuji, že je to jen o naší toleranci, co si necháme líbit. Já své hranice posouvám neohodlám. Takže lidem ukazují, že je to v nás a na nás,“ opakuje své přesvědčení Josef Kovář. Pochvaly prý slyšává od dětí: „On to maluje, aby to bylo pěkný zase. To je ta nejhezčí pochvala.“ Pozitivní ohlasy mívá také od zahraničních turistů. Psal mu například turista z Japonska, který sleduje proměny Terežské brány, sklídl obdiv od Američanů, Španělů a dalších. Olomoučané mu prý naopak často říkají, že to, co dělá, je zbytečné, protože to stejně nevydrží a zase to vandalové pomalují.

Nedávno se dočkal poděkování z oficiální facebookové stránky

statutárního města Olomouce. Josef Kovář říká, že poděkování je fajn, nicméně od stotisícového města se čtyřmiliardovým rozpočtem očekává, že se bude o svůj majetek a veřejná prostranství místo děkování lépe starat. „V tom je smysl města, aby udržovalo pořádek a veřejný prostor čistý a reprezentativní,“ dodává. Za výsměch považuje, když se graffiti opakovaně objevují na místech, kde jsou policejní kamery a kde se třeba předtím fotili politici.

Do práce na zvelebování města investuje spoustu času i peněz. Nevadí to jeho blízkým? „Rodina mé rozhodnutí přijala, vědí, že jsem se rozhodl opravdu zkusit něco změnit, i když to znamená obětovat čas a nemalé peníze. Pro upřesnění – na můj transparentní účet dorazilo v roce 2024 zhruba 8 tisíc korun, letos také kolem 8 tisíc. Vše jsem přehledně zveřejnil na svém facebookovém profilu. Každý fmešník pozná, že jen oblečení, ve kterém natírám, stojí často podobné částky. Nejde tedy o peníze, které by mi změnily život nebo výrazně ulehčily práci. Ale i tak si té podpory vážím – vnímám ji jako závazek vůči lidem, kteří chtějí být alespoň malou součástí toho, co dělám. A za to jim patří velké díky,“ vysvětluje pan Kovář.

Současně zdůrazňuje: „Není to jen o kritice radnice. Ta by ale skutečně měla jít příkladem. Má možnosti, jak lidi motivovat, chránit městský i soukromý majetek a pomoci občanům efektivněji odhalovat vandalismus. Obzvlášť v historickém centru města, kterým se Olomouc ráda chlubit. Připadá mi nefer lákat do města desetitisíce lidí na kulturní akce a pak jenom vyvážet koše s odpadem.“

Má i další argument, proč je čištění poničených stěn důležitě. „Přetírání čmáranic není o pěti minutách slávy, je to o prevenci kriminality a změně postoje k tomu, co je ještě přijatelné, a co už ne. Pokud mladí uvidí, že se posprejované domy neřeší, začnou to považovat za normu. A to je nebezpečné,“ říká Kovář a upozorňuje, že posprejované jsou často i školy a školky. „Bavíme se přitom o škodách v řádu desítek milionů korun – fasád, které jsou posprejované už pět nebo deset let, jsou tisíce po celém městě. Je jasné, že sám svět nezměním, a každý si to může oprávněně říct. Ale když lidé vidí, že už dva roky něco málo měním, začínají věřit, že to opravdu může mít smysl.“ ■ *mf*

Spokojená trojčata: malým příbuzným slonů se v zoo daří

Prosklená vitrina pod schodištěm pavilonu žiraf významně ožila. Samice damana skalního má totiž tři mláďata. Ač svým vzhledem tato zvířata připomínají spíš divoké morče a velikostí králíka, jedná se o nejbližší příbuzné slonů, s nimiž je spojují některé kosterní znaky a řezáky, které odpovídají sloním klům. Příbuzenským vazbám se slony nasvědčují i nejnovější poznatky molekulární biologie.

„V uplynulém roce je návštěvníci měli možnost vidět v pavilonu Kalahari, odkud jsme je přesunuli do stávající expozice z důvodu ne zcela dobrých vztahů se sousedy – rodinou hrabáče kapského,“ uvádí zooložka Ing. Eliška Veselá.

První příslušníci tohoto druhu přicestovali do olomoucké zoo, v níž se podařilo odchovat už přes dvacet mláďat, v roce 1997.

Damani skalní obývají africké křovinaté savany a skalní útvary. Při pohybu po téměř kolmých skalních stěnách v soutěskách se umí opírat hřbetem o protější skalní stěnu. K pohybu ve skalách jsou dobře přizpůsobené jejich končetiny: na předních nohách mají 4 prsty s nehtovitými kopytky a našlapují na celé chodidlo. Na zadních nohách mají

po 3 prstech a našlapují jen na ně, navíc na polštářky chodidel ústí lepkavý sekret. Horní řezáky neustále dorůstají a u starších samců připomínají sloní kly. Se slony je spojuje také to, že jsou velmi inteligentní. Živí se rostlinami, upřednostňují například lobelie. Žijí ve skupinách, počet samic ve skupině jde do desítek, dospělí samci jsou však vzájemně nesnášenliví, tudíž může být ve skupině pouze jeden. Samci svádí urputné souboje a mohou si utědřit vážná poranění. Březost trvá asi 8 měsíců, mláďata se díky této dlouhé době rodí

dobře vyvinutá, vidí, slyší, jsou osrstěná, od prvního dne pohyblivá a v podstatě jsou zmenšenou kopii svých rodičů. Damani mají špatnou termoregulaci, proto se velmi rádi vyhřívají na sluncem rozpálených kamenech.

Damani chodí po celé generace vykonávat svou potřebu na stejné místo. Lepkává hmota složená z jejich trusu a moči nazývaná hyraceum se používá v jižní Africe jako lidový lék při léčbě několika zdravotních poruch, včetně epilepsie a křečí. Využívá se i při výrobě parfémů. ■ *red*

Foto: Zoo Olomouc

Z diskotéky živým srdcem inovací. Envelopa Hub je na prestižním evropském seznamu

Foto: UPOL

Projekt Olomoucké aglomerace a Univerzity Palackého Envelopa Hub byl zařazen mezi šest nejlepších českých projektů realizovaných v rámci Integrovaných územních investic (ITI) v programovém období 2014–2020. Kromě Olomouce se na prestižní seznam dostaly také projekty z Brna, Pardubic, Ostravy a Prahy. Projekty jsou součástí celoevropské databáze Urban Practices a byly prezentovány na stánku European Urban Initiative na prestižním Cities Forum 2025 v Krakově.

Centrum inovací a transferu technologií Univerzity Palackého, známé jako Envelopa Hub, je ukázkovým příkladem úspěšné proměny. Z kdysi chátrající budovy bývalé diskotéky a nočního klubu Envelopa vzniklo

moderní, udržitelné a zelené obklopené centrum plné života. Dnes slouží jako coworkingový prostor, vědeckotechnický park a inovační zázemí pro oblast zdravotnictví a informačních technologií. Envelopa Hub s výzkumnými pracovišti, laboratořemi a kanceláři se nachází v těsné blízkosti univerzitního kampusu a je dynamickým centrem pro propojování výzkumu, vzdělávání a podnikání. „Cílem projektu bylo zintenzivnit spolupráci mezi Univerzitou Palackého a místními firmami, podpořit vznik startupů a rozvíjet obory s vysokým inovačním potenciálem, jako je optika, zdravotnictví, informační technologie nebo nové materiály. Díky tomu mají dnes studenti i akademici možnost přímo spolupracovat s podniky

a proměňovat výsledky výzkumu v konkrétní řešení,“ uvedl tematický koordinátor ITI Olomoucké aglomerace Ondřej Lakomý.

Cesta k inovaci je snadno dostupná

Právě v této unikátní infrastruktuře vznikl projekt, který firmám nabízí to nejcennější – čas, peníze a přístup k moderním technologiím. „Malé a střední podniky, startupy i spin-offy mají možnost využít špičkové služby s až 75% finanční podporou, od technologických konzultací přes testování prototypů, poradenství k digitální transformaci až po napojení na evropské inovační síť,“ doplnil Lakomý. Envelopa Hub představuje model, který lze snadno přenést i do dalších, zejména

univerzitních měst, kde často chátrají obdobně nevyužité objekty. Projekt se od počátku opíral o využití existujícího objektu, jehož radikální proměna přinesla moderní řešení s respektem k místnímu kontextu. Zvolený přístup umožnil ekologičtější, rychlejší a ekonomicky výhodnější řešení, které dnes významně přispívá ke kultivaci inovačního prostředí v Olomoucké aglomeraci.

Projekt byl realizován od října 2020 do září 2023. Investice ve výši více než 200 milionů korun přinesly do regionu Integrované územní investice (ITI) Olomoucké aglomerace, z čehož dotace EU z programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost činila přes 150 milionů korun. ■ *red*

V Hanušovicích odstartoval unikátní projekt družstevního bydlení

V Hanušovicích začala výstavba prvních dvou domů družstevního projektu H-blok. Unikátní model nabízí kvalitní bydlení bez hypotéky, lidé byty splácí formou nájemného a poté je mohou převést do osobního vlastnictví. Do konce roku 2026 vznikne 34 bytů pro mladé, seniory i strategické profese. ■

Pětice mladíků kradla historické motocykly. Škoda míří k milionu

Policie obvinila pět mladých mužů (18–21 let) ze série vloupání a krádeží historických motocyklů a jejich součástek. Skupina měla na svědomí nejméně sedm vloupání v Olomouckém a Jihomoravském kraji. Kradené věci prodávali přes burzy a bazary. Způsobená škoda se blíží milionu korun, mladíkům hrozí až 8 let vězení. ■

Zloděj vyloupil supermarket v Litovli, škoda přes půl milionu

Policiisté vyšetřují vloupání do litovelského supermarketu, ke kterému došlo v noci z 28. na 29. července. Neznámý pachatel násilím vnikl do prodejny a z jejího zázemí odcizil hotovost. Celková škoda přesahuje 500 tisíc korun. Případ je prověřován jako trestný čin krádeže a poškození cizí věci. V případě dopadení hrozí pachateli až pět let vězení. ■

Světově známá pražská Lennonova zeď se objeví na Šantovka Family Day v Olomouci

Světově známá Lennonova zeď v Praze vznikla 8. prosince 1980, v den, kdy byl v New Yorku zastřelen John Lennon. K letošnímu 45. výročí vzniku Lennonovy zdi se představí její umělecká nafukovací replika v Olomouci. V sobotu 30. srpna bude součástí programu Šantovka Family Day. Více o projektu nám řekl výtvarník Pavel Štátný.

Jak vznikl nápad vytvořit tuto repliku pražské Lennonovy zdi? Vznikla u nějaké příležitosti, nebo to byl spontánní nápad? Kolik umělců s Vámi vytvářelo znovuoobnovené dílo?

V roce 2022 jsem vytvořil mezinárodní kulturní projekt „LENNOVA ZEĎ SVOBODY & ENERGIE“ k českému předsednictví v Radě Evropské unie. Ke společné malbě na Lennonově zdi v Praze jsem pozval umělce ze všech 27 zemí Evropské unie a dva speciální hosty z Ukrajiny a Norska.

Malba vznikla společně za jeden den na téma „SVOBODA & ENERGIE“ a hned jsme ji metr po metru nafotili. Návštěvníci na ni totiž hned začali malovat a psát vzkazy jako další vrstvu, což je zcela normální. Je to svobodné místo k tvorbě.

Aby se historická malba zachovala, vytvořili jsme unikátní nafukovací repliku Lennonovy zdi. Téma „SVOBODY & ENERGIE“ je dnes ještě aktuálnější než před lety.

Vy sám jste autorem a iniciátorem projektu tvorby maleb na známé Lennonově zdi v Praze. Co bylo hlavním podnětem a kdo se na tom podílel?

Se společnými malbami na zeď jsme s kolegy začali už v roce 2019, kdy bylo výročí 30 let od sametové revoluce. Začali jsme tématem „LÁSKA“. Téma „SVOBODY & ENERGIE“ bylo dalším pokračováním tvorby. Při výběru umělců mi pomáhalo mnoho kurátorů z Evropy a jedním z nich byla i Misha Lebeda, která tenkrát žila v Bruselu. Dnes se mnou spolupracuje na celém projektu akcí k 45. výročí vzniku Lennonovy zdi. Projekt pořádáme jako platforma Czech Strategic Technologies - CST ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla. Záštitu převzal ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák a také senátor Jiří Růžička.

Jaké jsou rozměry repliky? Má nějaká specifika?

Nafukovací replika je v životní velikosti, má délku 35 metrů a výšku 5 metrů. Silná je 1,5 metru. Je sestavená z pěti nafukovacích segmentů, které se spojují při instalaci. Látky s potiskem originální malby je následně natažena přes nafukovací segmenty. Poté se nafoukne, zvedne a zakotví.

Vyráběla ji brněnská firma Kubíček Visionair, kteří jsou také největšími výrobci horkovzdušných balonů na světě.

Kde všude už byla replika k vidění?

Nafukovací repliku jsme v roce 2022 představili v Paříži před Pantheonem a ve Štrasburku před Radou Evropy jako symbol jednotné evropské spolupráce i kulturního dědictví. Zároveň to byla pocta Francii, která předsedala před námi v Radě Evropské unie. Poprvé se tak světoznámá Lennonova zeď představila v zahraničí a návštěvníci za ní nemuseli jet do Prahy.

K letošnímu 45. výročí vzniku Lennonovy zdi jsme začali tour s touto uměleckou nafukovací replikou zdi.

Poprvé jsme ji v dubnu privátně testovali ve Žlutých lázních v Praze a pak veřejně představili v pražských Riegrových sadech.

Má zeď vyslat k návštěvníkům akce nějaké sdělení, poselství? Zdi se dá projít. Co to má symbolizovat?

Každá zeď rozděluje a Berlínská zeď rozdělovala lidi asi nejvíce. Symbolickou Lennonovy zdi bylo vždy naopak spojení lidí a jejich myšlenek, názorů a poselství. Je mezi deseti nejnavštěvovanějšími a nejznámějšími místy v Praze a denně na ní stovky lidí nechají své vzkazy. Dnes jsou na ní další vrstvy nových maleb do výšky cca tří metrů a pouze v horních dvou metrech nám zůstaly naše původní malby z roku 2022.

Lennonova zeď v Praze vznikla 8. prosince 1980, v den, kdy byl

v New Yorku zastřelen John Lennon. Během 45 let sehrála Lennon Wall důležitou úlohu jako symbol svobody. Malba Johna Lennona a úryvky Beatles sloužily jako památník a protest proti totalitě. Díky jeho odkazu je zeď celosvětovým symbolem lásky, míru a svobody.

Po roce 1989 zeď zůstala živým plátnem pro pokojný odpor, umělecký i politický vzkaz, s odkazy na Beatles, svobodu a globální témata.

Na originální zdi jsme při malbě umístili velké třímetrové kruhové zrcadlo, aby se návštěvníci při pohledu na zeď rovnou stali součástí uměleckého díla. U nafukovací repliky jsme v tomto místě, místo zrcadla, vytvořili otvor, kterým můžete projít. Je to zeď, která nerozděluje, ale spojuje.

Jste autorem mnoha známých log (Občanské fórum, Seznam, Datar apod.). Na jakou spolupráci nejraději vzpomínáte?

Každá spolupráce na novém logu má svůj příběh. Někdy vznikne velmi rychle, když se energie potkají a vznikne souznění se zadavatelem, jak u loga Seznamu. Vytvořil jsem pak i další desítku podlog pro Seznam, jako S Práce, S Dovolena, E-mail a další, aby byla loga v jednom stylu. Někdy ten proces trvá dlouho, aby se vše správně doladilo. Jsou to pro mě vždy nové výzvy, za které jsem rád.

U loga je důležité, aby výsledek byl nejen esteticky a technicky správně, ale aby logo mělo jasné rozpoznatelný prvek, který daný subjekt odliší od ostatních. To se u Seznamu podařilo a samotné S odkazuje na širokou paletu aktivit Seznamu. Občanské fórum zase vynikalo smajlíkem, v době, kdy smajlíky ještě neexistovaly.

Jak se díváte na současný design?

Je skvělý a rozmanitý. Fandím novým tvůrcům, proto také dělám i společné kolektivní projekty. Když se sejdou výborný tým, je výsledek skvělý.

Je úžasné, že nový design má nové technologické možnosti. Ať už co se týče nových způsobů přístupu k tématu udržitelnosti a hledání nových technologických postupů pro zpracování materiálů, tak i AI a další digitální a technologické možnosti, které celý designový průmysl posouvají do jiných rovin a vznikají nové disciplíny.

Foto: archiv AP

OTEVŘENÁ RADNICE

Ptejte se vedení města Olomouce na e-mailové adrese otevrenaradnice@hanackyvecernik.cz a my Váš dotaz necháme zodpovědět!

Mirek Žbánek
primátor

Dobrý den. Chci upozornit na špatný stav silnice v Černovíře. Především pak mezi kapličkou a konečnou autobusů. Jízda autobusem, autem nebo na kole je děsivá záležitost. Chápu, že jde o peníze. Ale zase, silnici pouze každoročně zalátat, navíc stylem každá „lata“ jiná výška, to je nekonečný proces.

Leo

Odpovídá primátor města Olomouce Miroslav Žbánek: Nutno potvrdit, že technický stav vozovky v Černovířské

Zajímá mě, jak to vypadá s realizací parku na Dlouhé a ASO parku? Kdy se začne a kdy by mohlo být hotovo?

Tomáš Vysloužil

Odpovídá náměstek primátora města Olomouce Miloslav Tichý: Podle aktuálního plánu investic na rok 2025 budeme revitalizaci ASO Parku zahajovat ještě v letošním roce, převážně budou ale práce probíhat v příštím roce. Máme už vydané platné povolení záměru. Příprava výběrového řízení je naplánována na září, tak, aby v období vegetačního klidu byl vybrán zhotovitel.

Park Na Dlouhé ještě nemá stavebním úřadem vydáno povolení.

lení záměru, a to z důvodu námitek sousedících vlastníků v průběhu stavebního řízení. Doufáme v co nejdřívejší vydání povolení. Finance včetně dotací máme připraveny. Ve střednědobém výhledu je plánována realizace parku v letech 2026 a 2027. Jedná se o předpoklad, který však závisí právě na vydání povolení záměru. ■

Miloslav Tichý
náměstek primátora

Jaký měla příběh Mlada, kromaňonka z Mladečských jeskyní? Pište a soutěžte

Po loňském úspěšném hlasování o jménu pro 31 000 let starou dívkou z Mladečských jeskyní v Litovle na Olomoucku, kterou veřejnost pojmenovala Mlada, navazuje Správa jeskyní České republiky novou kreativní výzvou: hledá se její příběh ztracený v čase! „Vyzýváme veřejnost, aby zkusila sepsat příběh, sama nebo s využitím umělé inteligence, inspirovaný životem Mlady a dávnou dobou, kdy žila. Má to jen tři podmínky: rozsah příběhu je omezen na maximálně 1 800 znaků včetně mezer, tedy přibližně půl strany A4, a musí obsahovat všech pět klíčových slov: Mlada, jeskyně, oheň, medvěď a pravěk.“ říká vedoucí Mladečských jeskyní Ondřej Vlček. Třetí podmínkou je nezbytné uvést, zda autor/ka k napsání příběhu použil/a umělou inteligenci, nebo jde o zcela autorský počín.

Svá literární dílka o dívce Mladě lze posílat do 14. září 2025 na e-mailovou adresu mladeckesjeskyny@gmail.com. „Autoři vybraných 5 až 10 nejpovedenějších příběhů získají kromě diplomu též volné vstupenky do Mladečských jeskyní (nebo do jiné jeskyně dle jejich výběru). Autor vítězného příběhu získá také možnost se bezplatně ubytovat na prodloužený víkend v historické, nedávno rekonstruované vstupní budově Mladečských jeskyní. Nejúspěšnější příběh bude také vystaven v expozici ve vstupní budově jeskyní přímo u fotografie Mlady.“ slibuje ředitel Správy jeskyní ČR Milan Jan Půček.

Příběhy bude nejprve posuzovat komise složená z řad správců jeskyní i specialistů na literaturu a český jazyk. Poté, co vytipuje 5–10 nejpovedenějších, zveřejní je a nechá o absolutním vítězi hlasovat veřejnost na webových stránkách mladeckes.caves.cz a pomocí lajků na Facebooku jeskyní.

Lidskou lebku v Mladečských jeskyních u Litovle objevil v roce 1881 rakousko-uherský archeolog Josef Szombathy. Nejprve se předpokládalo, že jde o lebku dospělého muže. Pozdější studie, které porovnávaly charakteristiky jiných fosilií nalezených na místě, ale odhalily, že jde ve skutečnosti o lebku ženy, která zemřela ve věku kolem 17 let před 31 000 lety, v období označovaném jako aurignacien (41 000–29 000 let př. n. l.). Tato fosilie je tak jednou z nejstarších Homo sapiens nalezených ve střední Evropě.

Možnou vizuální podobu kromaňonky naznačil společný projekt brazilských a českých vědců. Cícero Moraes z Arc-Team Brazil, Sinop-MT digitálně vytvořil forenzní rekonstrukci podoby obličeje ženy. Bylo to možné díky tomu, že v roce 2021 zpřístupnilo vídeňské přírodovědné muzeum, kde je originál Szombathyho nálezu uložen, interaktivní online verzi lebky „Mladeč I“. To inspirovalo české a brazilské vědce k vytvoření projektu forenzní aproximace obličeje. Jelikož vědci muzejníci neuvěřili rozměry lebky, čerpali autoři údaje z knihy Maria Teschler-Nicola: Early Modern Humans at

the Moravian Gate z roku 2006. Původní lebka byla nalezena bez dolní čelisti a většiny zubů, do původní podoby ji domodeloval počítačový program. Pro modelaci měkkých tkání posloužila podrobná data z počítačové tomografie (CT) těl současných lidí. Nakonec vznikly dvě verze obličeje. Jedna černobílá bez vlasů a se zavřenýma očima, druhá více subjektivní, barevná s vlasy a otevřenýma očima. Tým zveřejnil své poznatky v rámci online knihy „The Forensic Facial Approach to the Skull Mladeč 1“.

K myšlence, aby dívka nebyla jen anonymní, když už má i tvář, inspiroval správu jeskyní a obec například ledovcový muž z Tyrolska s přezdívkou „Ötzi“ podle místa nálezu. Finalisty veřejného hlasování byly kromě vítězné Mlady i stříbrná varianta Myra, bronzová Maja a dále Ava, Khan, Mae, Mladenka, Mladka, Rena a Runa.

Labyrint puklinových chodeb a domů zdobených krápníky a sintrovými náteky Mladečských jeskyní vytvořila příroda ve vápencovém vrchu Třesín. Jde o největší a nejstarší pohřebiště kromaňonského člověka ve střední Evropě. Za rok objevení jeskyní se považuje rok 1826, osvětlené jsou od roku 1911. Mezi nejkrásnější a téměř neporušené části patří Chrám přírody nebo Panenská jeskyně. Symbolem je 2 metry vysoký stalagmit Mumie. Celkem mají chodby 1 250 metrů, zpřístupněno je 400 z nich. Info o prohlídkách je na mladeckes.caves.cz. ■ red

Falešný policista připravil ženu o půl milionu korun

Podvodník, který se vydával za kriminalistu, npřesvědčil 43letou ženu z Olomouce, aby mu poskytla přístup do svého internetového bankovníctví. Tvrdil, že na její jméno někdo žádá úvěr, a přepojil ji na falešného pracovníka ČNB. Žena v obavách převedla půl milionu korun na „bezpečný účet“. Za podvod hrozí pachatelům až pět let vězení. ■

Nalezený batoh si nechala, teď jí hrozí trest

Batoh nalezený ve Školní ulici v Prostějově si 25letá žena ponechala a neodevzdala, přestože obsahoval osobní doklady majitele. V batohu byly sluchátka, powerbanka, peněženka s hotovostí, platební karta a další cennosti. Škoda činí přes 13 tisíc korun. Žena je podezřelá ze zatažení věci a neoprávněného opatření platebního prostředku. ■

Olomouc přispívá na kastraci koček

Příspěvek na kastraci využilo letos už 148 olomouckých chovatelů, kterým město přispělo celkem 98 tisíc korun. Podmínkou pro získání příspěvku je trvalý pobyt v Olomouci a čerstvý doklad od veterináře. Nejen pomocí chovatelům, ale také odchytem a kastrací polodivokých venkovních koček chce město usměrnit množství kočičích kolonií. ■

Někdy stačí druhým ukázat cestu a jít sám příkladem

Iveta Granská,
ředitelka Festivalu filharmonic

Pána, který dobrovolně napravuje škody po druhých a dává do pořádku poničené olomoucké památky, si poslední dobou všímá stále více lidí. Kdesi jsem četla, že se tento dobroděj k práci pro město rozhodl na základě dne, v němž vedl svou dceru do školky a uvědomil si, jaký pohled na neutešené okolí se jí naskytl. Přetovat v dětech slušnost, vztah k místu, kde pobývají, vést je vlastním příkladem ke kultuře, estetice a ještě dát na oltář to nejcennější – svůj čas, to si zaslouží poklonu a poděkování. Pominu-li, že pan Josef Kovář tak činí nezištně, bez potřeby ovací, slov chvály či nároku na jakékoliv jiné ohodnocení. Věřím, že v souladu s tím, co

Foto: archiv HV

dané památky po restaurátorské stránce potřebují.

Jednotlivec není většinou všespásný, ale všespásná může být jeho myšlenka, snaha

a skutečnost, že sám za sebe vykonal nejvíc. I pro druhé. Nedávno měl můj desetiletý syn narozeniny. Vybral si malého chlapce s cystickou fibrózou a rozhodl se, že namísto drahých dárek požádá ty, kteří mu přijdou blahopřát, aby dopomohli nemocnému Matějovi k pobytu u moře. Stačilo jej na cestu přivést. Šel už sám.

Kež se k panu Kovářovi přidají další, kterým bude stát jeden z největších historických klenotů v podobě Olomouce za to, aby jej velebili a vraceli mu, v jak krásném městě mohou žít. Za těmi, kteří stavěli například Terezkou bránu holýma rukama, ani za jejím projektantem jistě nikdo nepřišel požádat o svolení, zda výsledek jejich práce, umu a talentu smí přestříkat hanlivými nápisy. Patrně by s tímto propojením nesouhlasili. Necht se výtvarně projevuje kdokoliv, svobodně vyjadřuje. Ale vlastní svoboda má přeci končit tam, kde začíná svoboda druhých, v tomto případě i s úctou k minulosti a k práci druhých.

Za tu Vaši Vám děkuji, pane Kováři. ■

Olomouc – město, kde bude bydlení stále méně dostupné

Radim Kašpar,
ředitel Okresní hospodářské komory

Žilo bylo jedno město uprostřed Moravy. Krásné, malebné, historické – na život parádní. Jenže bydlení? Stále hůře dostupné. Platy jsou tady průměrné, ale ceny bytů a nájmu rostou. A to nejen pro mladé, kteří stojí před rozhodnutím, zda tu zůstat, nebo odejít.

Otázka dostupnosti bydlení rezonuje i v debatách kolem přípravy strategického plánu rozvoje města do roku 2040. Politici dobře vědí, že jde o téma, které obyvatele pálí. Na státní úrovni se mezitím řeší kontroverzní dotace – vláda, která se deklaruje jako pravicová, hlásá, že díky ní budou nájem v dotovaných bytech nižší než komerční. Smutný paradox, který křiví trh a problém spíš prohlubuje. Ale to je jiný příběh.

Logika by říkala: okolo tohoto moravského města je úrodná půda, kterou bychom měli chránit. Místo expanze do krajiny bychom měli zástavbu zahušťovat, vytvářet město „malých vzdáleností“, kde lidé nemusejí všude jezdit autem – ne proto, že jim to někdo zakáže, ale protože je to přirozeně pohodlné. Díky tomu zůstávají i náklady na infrastrukturu a správu veřejného prostoru rozumné. Jenže realita? Územní plánování je samá bariéra, stavební řízení plně regulací a výškové limity dusí výraznější rozvoj. A aby toho nebylo málo, přichází město s novým opatřením, které prý už jinde funguje – Zásady spolupráce s investory.

Zní to hezky, skoro partnersky. Ve skutečnosti jde o nástroj, který má pod libivým názvem

jediný účel: vybírat peníze. Ano, město má hodně nákladů, rozpočtové určení není pro městskou kasu růžové, ale to je realita, jejíž tíži přeci nejde jen tak přehrást na někoho jiného. Některé právní analýzy o tomto novém výmyslu otevřené říkají, že může jít o obcházení ústavy, protože daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Tvrdí se, že jde o dobrovolný příspěvek, ale dobrovolný je asi tak, jako když vás finanční úřad pozve na „přátelskou“ schůzku. Nezaplátíš – nestavíš, nebo minimálně se vše protáhne a zkomplikuje.

Nejasný je i samotný mechanismus, kdy a za co se vlastně zaplatí. Nejistota je to poslední, co rozvoj potřebuje. Připomínáme neurčitost v tom, kam vybrané prostředky mají směřovat, a dostáváme systém, který místo podpory výstavby zvyšuje rizika a náklady. Tyto náklady se samozřejmě pro-

mitnou do ceny bytů a nakonec je zaplatí občan, nebo nezaplatí, protože na ně už mít nebude.

Město říká, že nechce stavět do šířky, nechce stavět do výšky a ještě zatíží stavbu novými poplatky. Výsledek? Méně bytů, méně dostupného bydlení a méně života. Všichni to vidí, selským rozumem je to jasné. Jen na radnici u některých jakoby ne.

Pokud má jakékoliv město růst, potřebuje investory jako partnery, ne rukojmí. Bydlení nezlevní – to je utopie. Ale mělo by být v zájmu všech, aby ceny rostly co nejméně a ideálně v delším časovém horizontu. Další poplatky a překážky zapříčiní pravý opak. Město, které místo spolupráce vybírá výpalné, si samo podřezává větev. A jeho obyvatelé za to platí stále vyšší cenu – doslova. Uvidíme, třeba se to ještě ale podaří zastavit. Ostatně, jednou už se to povedlo. ■

Foto: archiv JK

INZERCE

S GLOBUSEM HVĚZDOU TŘÍDY

ZPŘÍJEMNĚTE ŠKOLÁKŮM NÁVRAT PARÁDNÍ VÝBAVOU.

Botanici objevili v Jeseníkách 450 druhů rostlin. Při jejich mapování pomohli i dobrovolníci

Vzácné orchideje, masožravé rosnatky i nenápadné ostřice. To vše našli botanici během jediného víkendu v jižní části chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Výsledkem terénního průzkumu je záznam 450 druhů rostlin včetně několika velmi vzácných a chráněných.

Mapování se uskutečnilo v rámci floristického minikurzu, který organizovala Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody Hořepník, Agenturou ochrany

přírody a krajiny ČR a Správu CHKO Jeseníky. Akce se zúčastnilo přibližně třicet botaniků a nadšenců do přírody.

„V Česku patří Jeseníky mezi významné botanické oblasti, protože jsou domovem více než 350 vzácných a ohrožených druhů. Roste tu dokonce pět takzvaných endemitů, které nenajdeme nikde jinde na světě,“ vysvětluje Radek Štencel z Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

Účastníci rozdělení do menších skupin procházeli terén a zapi-

sovali jak běžné, tak i ohrožené druhy rostlin. Kromě samotného sběru dat sloužila akce také jako vzdělávací příležitost. Pod vedením zkušených odborníků se zájemci učili poznávat nové rostliny, sdíleli zkušenosti a navazovali kontakty.

„Jsme rádi, že se podařilo zorganizovat takovou akci v jižní části Jeseníků, protože tato oblast byla z botanického pohledu dosud málo prozkoumaná. Za poměrně krátkou dobu jsme získali mnoho cenných informací o místní flóře, které

můžeme využít i v praktické ochraně přírody,“ doplňuje Radek Štencel.

Zázemí poskytla bývalá škola v Krásném, což umožnilo pohodlné zázemí pro všechny účastníky. Terén v okolí zahrnuje rozmanité biotopy – od luk přes mokřady po pastviny a lesy, což zajišťuje vysokou botanickou hodnotu. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR se snaží tuto biologickou rozmanitost zachovat podporou šetrného hospodaření a aktivní péči o cenné lokality. ■ iv

Foto: AOPK ČR

Na silnici u Domašova začíná výměna dvou mostů. Provoz omezí semaforey

Na vytížené trase mezi Šumperkem a Jeseníkem začíná rozsáhlá rekonstrukce hned dvou mostů za sebou. V lokalitách zasažených loňskými povodněmi dojde k demolici a následně výstavbě nových přemostění přes řeku Bělou a Keprnický potok v Domašově.

V současnosti probíhají přípravné práce, které zahrnují například kácení dřevin, zemní úpravy a další terénní zásahy. Následovat bude instalace dvou mostních provizorií, po kterých

povede od první poloviny srpna kyvadlový obousměrný provoz řízený semaforey.

Po převedení dopravy na náhradní konstrukce začne demolice původních mostů. Ta byla vyhodnocena jako nejlepší řešení kvůli dlouhodobým technickým problémům – například zatékání, výskyt trhlin, pokročilá koroze a degradace použitých materiálů.

Stavební práce by měly být dokončeny do listopadu, pokud

je nebude komplikovat nepříznivé podhorské počasí. Celkové náklady na projekt činí přibližně 25,3 milionu korun. Zhotovitelem stavby je společnost Strabag, která zakázku získala prostřednictvím veřejné soutěže.

Oprava mostů na této frekventované silnici přinese nejen zvýšení bezpečnosti, ale i zlepšení komfortu pro řidiče v klíčovém dopravním spojení mezi severní Moravou a Jeseníky. ■ iv

Foto: ŘSD

Chutě kraje startují v Prostějově. Food festival přiveze Hejlíka, Hrubešovou i lokální speciality

Do Kolářových sadů v Prostějově dorazí v sobotu 17. srpna nový gastronomický festival Chutě kraje, který slibuje víc než jen ochutnávku dobrého jídla. Návštěvníci se mohou těšit na regionální speciality, workshopy, hudbu, dětský program i setkání s osobnostmi, jako jsou Lukáš Hejlík či Markéta Hrubešová.

Chutě kraje představí tradiční i moderní pokrmy připravované z místních surovin, produkty regionálních farmářů, řemeslníků a gastropodníků. Festival vznikl s cílem podpořit lokální výrobce, rozvíjet turistický ruch a nabídnout alternativu k anonymnímu konzumu.

Zážitkový program doplní tvořivé dílny, zóna pro děti, ukázky zdravého životního stylu i prezentace lázeňství. Vystoupí také hudební hosté, připraveny jsou kulturní a zábavní aktivity pro celou rodinu. Návštěvníky bude celým dnem provázet moderátorka a herečka Markéta Hrubešová, známá propagátorka kvalitní české gastronomie. Součástí programu bude autogramiáda Lukáše Hejlíka, známého autora gastroprůvodců, i rozhovor s Lukášem na téma „Náš region v Gastromapě“. Mezi hosty nebude chybět ani zpěvačka Ilona Csáková nebo nejvyšší kouzelník v zemi.

Festival se neomezí pouze na Prostějov – během srpna a září

zamíří i do dalších měst Olomouckého kraje. Konkrétně 24. srpna do Jeseníku, 6. září do Náměště na Hané, 14. září do

Šumperka a 21. září do Přerova. Všude bude program probíhat od 10 do 18 hodin, v Náměšti až do 19 hodin. ■ iv

Foto: Pixabay

NOVÉ MENU

MASO - OHĚŇ CHIANTI

8. srpen | 19. září

2. patro Galerie Šantovka, Olomouc

Více info a rezervace na:
www.lobster-restaurant.cz

City Picnic 2025 roztančí Prostějov a nabídne dobré jídlo

V sobotu 16. srpna ožijí Kolářovy sady v Prostějově festivalem City Picnic 2025. Nabídne hudební program s klubovým přesahem, street food i zábavu pro celou rodinu. Jídlo zajistí například Pan Burger, Canall Coffee nebo Dab Cob. Na akci vystoupí Simply Souls, Armyn Tamzaryan nebo DJ Malda. Vstup na celodenní akci je zdarma. ■

Tramtarie slaví deset let letního festivalu pod širým nebem

Divadelní festival Olomoucké nejen shakespeareovské léto slaví letos 10. ročník. Od 6. do 17. srpna nabídne tradičně na parkánu Konviktu čtrnáct představení, novinky i divácké hity. Chybět nebude ani legendární Kabaret nahatý Shakespeare. Vstupenky jsou již v prodeji, kompletní program je ke shlédnutí na www.divadlotramtarie.cz ■

Výstava v Příkazích ukazuje krásu hanáckého oděvu i jeho příběh

Až do 30. září potrvá výstava v Hanáckém muzeu v přírodě v Příkazích, která představuje proměny blaťáckého kroje v 19. a 20. století. Návštěvníci zde uvidí slavnostní, pracovní i dětské kroje z oblasti mezi Olomoucí, Litovlí a Prostějovem. Expozice mapuje vývoj lidového oděvu v kontextu společenských změn a jeho roli v dnešní folklorní tradici. ■

Hrad Helfštýn opět rozzáří výhně – blíží se 43. ročník Hefaistonu

Kouř z výhní, rachot kovadlin a umění zrozené z ohně a železa. Poslední srpnový víkend, od 29. do 31. srpna 2025, bude hrad Helfštýn opět patřit mistrovskému řemeslu. Uskuteční se zde

Foto: hefaiston-helfstyn

43. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston, největšího kovářského svátku svého druhu v Evropě.

Festival každoročně přiláká stovky kovářů z celého světa, kteří předvádějí svou práci přímo pod širým nebem. Na deseti pracovištích, včetně historické hradní kovárny, budou vznikat výrobky od praktických nástrojů až po abstraktní sochy. Mnohá díla zůstanou součástí hradního areálu nebo ozdobí blízký Lipník nad Bečvou.

I letos mohou lidé obdivovat výrobky rozdělené do různých kate-

gorií – klasické i umělecké kovářství, šperky, zbraně i kovolitecká díla. Pozorování samotné práce uměleckých kovářů je jistě tou největší atrakcí, ale za vidění stojí i artefakty od ryze praktických výrobků až po zcela abstraktní tvary vystavené v různých částech hradu.

Návštěvníci si budou moci prohlédnout stovky exponátů – od šperků přes zbraně až po monumentální plastiky. Výstava bude otevřená po celý víkend. Součástí akce jsou i odborné přednášky, kovářské soutěže a prezentace škol zaměřených na tradiční řemesla.

Atmosféru kovářského setkání obohatí doprovodný kulturní program. V pátek večer zahraje kapela Gentlemen's Club, následovat bude vystoupení Skupiny Skřivan a večer završí ohnivá fireshow Boca Fuego. V sobotu se návštěvníci mohou těšit na energický koncert skupiny Fast Food Orchestra, o půlnoci pak zazní cimbálová muzika. V neděli festival zpestří žonglér Juraj, který vystoupí na II. nádvoří hradu.

Vstupné na Hefaiston je možné uhradit pouze v hotovosti přímo na místě – platby kartou, QR kódem ani převodem nejsou akceptovány. Jednodenní

vstupenka vyjde dospělého na 300 korun, snížené vstupné pro studenty, seniory a děti je 150 korun. Výhodnější je pořízení víkendového lístku: dospělí zaplatí 600 korun, snížené vstupné pak činí 300 korun. Rodiny mohou využít speciální tarif – za jeden den 600 korun pro dva dospělé a až tři děti, za celý víkend 900 korun. Děti do šesti let a držitelé průkazů ZTP mají vstup zdarma. Vstupenka zahrnuje nejen festivalový program, ale i vstup do všech hradních expozic – uměleckého kovářství, historické mincovny, archeologie a sezonní výstavy Pavla Tasovského „V klidu i v pohybu“. ■ iv

Přerovské hody oslaví svatého Vavřince hudbou, historií i snídání pod hradbami

Přerov se o víkendu od 8. do 10. srpna ponoří do tradičních Svatovavříneckých hodů. Třídenní oslavy nabídnou návštěvníkům bohatý program plný hudby, zábavy, historie i duchovního rozměru. Hody se konají na počest svatého Vavřince, pa-

trona přerovského kostela. Ani letos nebude chybět historický průvod plánovaný na nedělní dopoledne a děti i dospělí se mohou těšit také na ruské kolo.

V pátek vystoupí na náměstí TGM kapely Fleret, Katarína

Knechtová a Slza. Oslavy doplní výstava Alfonse Muchy v Galerii města Přerova, která představí nejen jeho díla a osobní věci, ale i šperky jeho vnučky Jarmily Muchy Plockové.

Sobotní ráno začne romantickou snídaní pod hradbami, kde se budou podávat domácí dobrotky, káva, čaj a zdravé pokrmy z městské školní jídelny. Akce bude mít charitativní podtext – výtěžek podpoří organizaci Vlaštovky, která pomáhá pěstounským rodinám. „Atmosféru setkání v kouzelném prostředí nad řekou Bečvou doplní živá hudba,“ připomněl náměstek primátora Vladimír Lichnovský.

Hudební sobotu obohatí vystoupení místních kapel Korki, Forum, Arrhythmia, Fany Michalík & Kameron. Novinkou jsou projíždky koňským povozem podél řeky Bečvy, které budou zdarma a bude nutné si

na ně předem vyzvednout místenky v městském informačním centru.

Neděle ve znamení tradice a duchovna – v kostele sv. Vavřince se uskuteční dvě mše svaté, adorace a svátostné požehnání. Farní zahrada následně ožije hudebním posezením s Moravskou Veselkou. Historický průvod, cimbálová muzika a vystoupení skupin Holki, Lunetic a Vlasty Redla zaplní náměstí TGM.

Na Horním náměstí proběhne historický jarmark se šermíři, kejklíři, středověkou hudbou i ukázkami práva útrpného. „Diváci se mohou těšit na středověký pouliční bigbít, gotický rock, historické tance i sokolnické ukázky,“ láká Renata Tšponová ze spolku Anima Historica.

Slavnosti se zúčastní také delegace z partnerských měst z Černé Hory, Ukrajiny, Polska, Slovenska a dalších českých měst. ■ iv

Foto: Město Přerov

Foto: Město Přerov

INZERCE

ŠANTOVKA

FAMILY DAY

SMETANOVY SADY 30. 8.

- Den plný radosti, smíchu a zážitků pro malé i velké – přijďte se rozloučit s prázdninami ve velkém stylu!
- Influenceri, workshopy, dětské a sportovní zóny, adrenalin, moderní technologie a zábava pro celou rodinu!
- Všechny atrakce a vstup na akci **ZDARMA** – stačí jen přijít a užít si den naplno!

santovka.cz

Veselíčko slaví 750 let od první zmínky: obec plná historie, pověstí i naděje

Ivo Vysoudil

Malá obec Veselíčko na střední Moravě, rozkládající se mezi Olomoucí a Lipníkem nad Bečvou, se v letošním roce stala dějištěm významných oslav. Uplynulo totiž rovných 750 let od první písemné zmínky o této na pohled nenápadné, avšak historicky i kulturně nesmírně bohaté lokalitě.

DVeselíčko se nachází v srdci Moravské brány, přírodního koridoru, který od pradávna sloužil jako strategická spojnice mezi severem a jihem Evropy. Právě tudy vedla slavná jantarová stezka. Významnou tepnou však zůstalo i později, kdy tudy vedla tzv. Severní dráha císaře Ferdinanda, kterou dnes kopíruje neméně významný železniční koridor a také dálnice D1. Archeologické nálezy však potvrzují, že tato oblast byla osídlena již v pravěku.

Bohatá historie Veselíčka

Právě na letošní rok připadá významné jubileum obce, která si připomíná 750 let od první písemné zmínky o obci. Poprvé se Veselíčko připomíná roku 1275, kdy bylo v držení místního vládyckého rodu. Letošní oslavy vyvrcholily v sobotu 5. července, kdy se v obci konal bohatý kulturní, sportovní i společenský program, na jehož přípravě se podílely desítky dobrovolníků

a místních spolků.

Jednou z dominant Veselíčka je pozdně barokní zámek z roku 1768, vystavěný rodem Podstatských z Prusinovic. Stavba vyrostla na místě původní tvrze z 16. století a její dnešní podobu jí dal fulnecký stavitel Thalherr. Dvoupatrová budova obdélníkového půdorysu, s rozsáhlým hospodářským dvorem a parkem, je dnes zapsaná jako kulturní památka. V minulosti zámek sloužil i jako vojenský lazaret během napoleonských válek, od roku 1945 je domovem pro děti se specifickými výchovnými potřebami. V letech 2009–2011 došlo k jeho rekonstrukci, dnes zde sídlí Dětský domov se školou, Základní škola a Školní jídelna Veselíčko.

Zámecký areál zahrnuje nejen samotnou historickou budovu s kaplí a zachovalými freskami, ale také správní budovu, stodoly, obytné domky a park. Interiéry zámku i přilehlé prostory dnes slouží jak k výuce, tak k terapii a volnočasovým aktivitám dětí. Okolí zámecké budovy tvoří park, který je v majetku obce.

Historie na každém kroku

Obec je protkaná pamětmi a příběhy. Kromě zámku zde najdeme tři kaple: sv. Františka Serafinského na Tupci, sv. Jana na Vicinové a kapličku Panny Marie Lurdské

Foto: obec Veselíčko

v lese za Lukavcem. Ta je opředěná pověstí o hraběcí dcerce, kterou zde přimáčkla kláda při kácení. Jako zázrakem se divce podařilo vyvážnout bez vážnějšího zranění. Její otec pak jako poděkování Bohu nechal na tomto místě postavit kapličku.

Vzpomínka na tuto událost inspirovala také tvůrce zdejší naučné stezky, která vznikla v roce 2011 a která nabízí 25 zastavení a pět tematických okruhů. Návštěvník si může vybrat podle času i chuti některou ze šestnáctikilometrových tras. Třeba právě tu, po které se procházela hraběnka, podle níž dostala naučná stezka jméno.

Vzpomínka na bolestné kapitoly evropských dějin

Další letošní výročí se váže k jiné historické události, která se ve Veselíčku odehrála. Za napoleonských válek po bitvě u Slavkova v roce 1805 byla v místním zámku zřízena vojenská polní nemocnice. Byli sem přiváženi ranění vojáci, jejichž stav byl často natolik vážný, že nemocnici již neopustili. Jen za prvních pět měsíců jejího fungování bylo zaznamenáno 82 úmrtí. V dalších letech nemocnice fungovala znovu, a to v roce 1809 po bitvě u Wagramu, a naposledy v letech 1812–1814, kdy sem přiváželi raněné dokonce až od Lipska. Celkem bylo na místě pohřbeno přibližně 700 vojáků. Zámek pojal až 500 lidí, z toho 400 raněných nebo nemocných a 100 členů personálu.

Na zalesněném návrší u obce Veselíčko leží v tichu lesního porostu památné pohřebiště, kde spočívají ostatky stovek vojáků tří různých armád – rakouské, ruské a francouzské. Na stejném místě dnes stojí žulový pomník z roku 1905, postavený k 100. výročí od napoleonských válek, kdy zámek Podstatských sloužil jako lazaret. Letos tedy uplynulo přesně 120 let od jeho vztyčení. Žulový obelisk se stříbřeným křížem a nápisy v češtině i azbuce, který vzdává hold padlým vojákům, nese nápis „Chrabrým vojinům rakouským a ruským ve zdejším zámku za válečných let 1805, 1809 a 1812 zesnulým, poslední tuto odpočinek dopřán“.

Právě k tomuto místu se váže také jedna z děsivých pověstí. Ve válečných dobách tu prý umíralo takové množství vojáků, že museli být pohřbíváni do hromadných hrobů. Tak prý jednou došlo i k tomu, že do společné jámy byli vhozeni i dva vojáci, kteří tam nepatřili, protože jim ještě zbývalo krapet života. Byli zaházeni vápnem a na poslední chvíli je jim podařilo z hrobu se vyškrábat. Po cestě potkali místní ženy, které však svým zjevem vyděsili tak, že ty se daly s křikem na útěk.

Vojenské pohřebiště se dočká důstojné obnovy

Za 120 let od vzniku památníku ale dřevěné oplocení výrazně zchátralo, a tak se nyní obec roz-

hodla pro jeho obnovu. Na konci července byla uzavřena smlouva o dílo se společností, která provede opravu poškozených dřevěných prvků. Dokončení je plánováno do konce letošního roku.

chránit a zachovat jej pro budoucí generace jako symbol lidskosti, úcty k minulosti a varování před hrůzami války.

Vzpomínky i budoucnost

Současné vedení obce společně s obyvateli pečlivě pečuje o kulturní dědictví Veselíčka. Některé plány, jako rekonstrukce zámecké kaple, čekají na financování. Nicméně chuť a odhodlání místních občanů napovídá, že obec bude i nadále vzkvétat a přitahovat pozornost nejen historiků a pamětníků, ale i turistů a také rodin hledajících klidné a smysluplné místo k životu. Veselíčko není jen obcí s hlubokými kořeny, ale také místem, které spojuje minulost s budoucností v příběhu, který stojí za to si přečíst i prožít. ■

Foto: obec Veselíčko

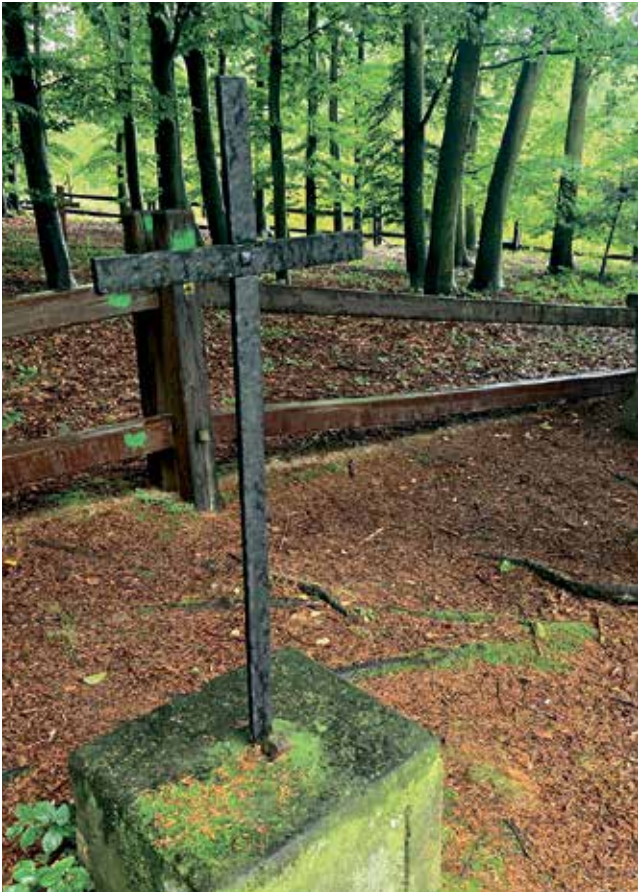

Foto: obec Veselíčko

INZERCE

ZOOLOMOUC

OTEVŘENO DENNĚ

PO CELÝ ROK

OTEVÍRACÍ DOBA POKLADEN

LEDEN - ÚNOR	9.00 - 16.00
BŘEZEN	9.00 - 17.00
DUBEN - SRPEN	9.00 - 18.00
ZÁŘÍ	9.00 - 17.00
ŘÍJEN - PROSINEC	9.00 - 16.00

Útočník Čacho posílil HC Olomouc

Novou posilou Mory je útočník Vilam Čacho. Foto: hc-olomouc.cz

Petr Pelíšek

Mora posiluje v útočných řadách a z Třince přichází na Hanou útočník Vilam Čacho. Šestadvacetiletý rodák z Trenčína má kromě Česka a Slovenska hokejové zkušenosti i ze Švédska, Finska a Spojených států amerických.

„Naskytla se nám příležitost Viliama z Třince získat, čehož jsme ihned využili. Jedná se o hráče, který již zná prostředí extraligy, je perspektivní a my věříme, že zde díky většímu hernímu prostoru své kvality pro-

káže,“ vyjádřil se k nové posile Róbert Petrovický, hlavní trenér A-týmu.

Své začátky seniorské kariéry napsal Viliam Čacho ve slovenské Detvě, kde strávil celkem dva roky, než se přesunul do Prešova, kde zastával roli kapitána týmu. Od sezony 2022/23, kdy byl kapitánem Dukly Trenčín, navíc začal pravidelně nastupovat za A-tým Slovenska a představil se na dvou světových šampionátech. Poslední dvě sezony přitom strávil v celku třeckých Ocelářů, kde v 117 duelech zaznamenal bilancí 29 kanadských bodů (13+16). ■

Cestu do Ameriky komplikují kulturistovi utržené šlachy

Kulturista Patrik Šerý léčí zranění. Foto: archiv Patrik Šerý

Petr Pelíšek

Už titulke článku napovídá, jaká komplikace v posledních dnech potkala olomouckého reprezentanta v kulturistice Patrika Šerého. Před pár dny si poranil levý kotník. Magnetická rezonance potvrdila obavy, došlo k utržení šlachy. To si vyžádalo okamžitou odbornou pomoc špičkových lékařů Ondřeje Kroupy a Jiřího Lošťáka.

Obrovský otok zatím v dané situaci nedovoluje větší zásah. Vše rozhodne čas, zdali sportovce čeká operace, nebo zda se noha uzdraví a nebude znamenat pro kulturistu nějaké výraznější omezení.

Komplikace je o to větší, že náš reprezentant měl v těchto dnech zahájit přípravu před odletem na

světové závody do Spojených států. Lékaři dali Patrikovi nadstandardní péči. Nyní záleží hlavně na organismu, jak dlouho bude trvat léčba. Zatím je stav závodníka stále špatný, na nohu není schopen došlápnout, otok i bolest přetrvávají. Lékaři ale věří, že přes všechna úskalí sportovec odletí, aby mohl reprezentovat svoji zemi.

Oba lékaři jsou stejného názoru: „Je to nezmar a jde přes bolest. Nemá hranice jako každý jiný člověk, svou silnou vůli si získává fanoušky z celého světa. Věříme, že to zvládne.“

Patriku Šerému tedy nyní nezbyvá než čekat, jak se jeho tělo s novým handicapem vypořádá, a věřit, že opravdu odletí a vyzve soupeře v Americe. ■

O Evropskou ligu čeká Sigmu duel s FC Kodaň, nebo Malmö FF

Petr Pelíšek

V závěrečném předkole Evropské ligy se SK Sigma Olomouc utká s poraženým z dvojice Malmö FF – FC Kodaň. Tyto dva celky se totiž ještě v tomto a příštím týdnu utkají ve 3. předkole Ligy mistrů. Rozhodl o tom los v sídle UEFA ve švýcarském Nyonu. Úvodní zápas se bude hrát na hřišti soupeře, odvěta bude na Andrově stadionu. Úředními termíny jsou 21. a 28. srpen. Přesný čas výkopu bude upřesněn.

Ve 4. předkole Evropské ligy se Hanáci utkají buďto se švédským Malmö FF, nebo dánským FC Kodaň. Oba severské týmy spolu teprve budou hrát o Ligu mistrů ve 3. předkole. Rozhodnuto bude v úterý 12. srpna.

S ohledem na evropské poháry Sigma dál hledá posily do

ofenzivy. „Nechceme se spoléhat jen na útočníky, kteří jsou tady na hostování. Chceme mít i své vlastní zdroje. Čeká nás 25 zápasů jen na podzim. To je jako skoro celá sezona. Když to přeženu, kluci budou ještě rádi, když někdy hrát nebudou. Program bude tak náročný, že budou rádi, když si budou moct někdy odpočinout a o minuty se podělit,“ řekl Tomáš Janotka, trenér SK Sigma.

Pokud by došlo na souboj s Malmö, šlo by o druhou pohárovou konfrontaci Sigmy se švédským týmem. V rámci tehdejšího Poháru UEFA (předchůdce dnešní Evropské ligy) se v sezoně 1986/87 utkala s IFK Göteborg (0:4 prohra ve Švédsku, remíza 1:1 v Olomouci), pozdějším vítězem soutěže. Na dánského soupeře Hanáci v evropských pohárech dosud nenarazili. ■

V předkole Evropské ligy čeká fotbalisty SK Sigma soupeř ze Skandinávie. Foto: Petr Pelíšek

Cyklistická Czech Tour projede krajem

Petr Pelíšek

Velkolepý start chystá 17. ročník cyklistického etapového závodu Czech Tour. V předvečer první etapy, ve středu 13. srpna, dostanou příznivci světové cyklistiky možnost potkat všechny hvězdy letošního pelotonu včetně závodníků týmů Visma | Lease a Bike a Soudal Quick-Step při slavnostním zahájení na Hradčanském náměstí s majestátní kulisou Pražského hradu. Ve čtvrtek pak závod odstartuje úvodním dílem z Prahy do Karlových Varů, očekávané finále přinese nedělní etapa s vyhlášeným stoupáním na beskydské Pustevny.

Po loňské premiéře se mohou příznivci cyklistiky těšit i letos na přímé přenosy na televizních obrazovkách. Z každé etapy poběží živě opět závěrečných 90 minut závodu na obrazovkách ČT Sport a nově i na Eurosportu. „Jsme rádi, že jednání s Eurosportem vyšla, Czech Tour to opět posune o kus dál do světa,“ říká prezident Czech Tour Robert Kolář.

„Slavnostní zahájení jsme po vzoru těch největších světových závodů zařadili už loni a skvělá atmosféra na Horním náměstí v Olomouci nás utvrdila v tom, že šlo o krok správným směrem. S letošním přesunem startu prv-

ní etapy do hlavního města jsme proto usilovali o další ikonické místo, které podtrhne význam Czech Tour jako největší cyklistické akce v Česku. A myslím, že Hradčanské náměstí v samém srdci historického jádra Prahy tuto úlohu naplňuje,“ dodává Robert Kolář.

Organizátoři Czech Tour k dnešku registrují 17 přihlášených týmů

v čele se dvěma ekipami s nejvyšší licencí WorldTeam. „Jsme rádi, že na startu opět přivítáme tým Visma Lease a Bike, který je na Czech Tour stálíci. A opět přijede Soudal Quick-Step, v jehož středu září třeba Remco Evenepoel. Mezi týmy s nižšími licencemi pak nebudou chybět ani nejlepší české celky Elkov-Kasper a ATT Investments. Celkem by mělo být na startu kolem 120 závodníků,

necháváme si ale otevřená vrátka pro případný další tým z WorldTour,“ avizuje ředitel závodu a někdejší člen profesionálního pelotonu Leopold König.

Zatím posledním přírůstkem na startovní listině je development team Astany, na jejíž soupisce najdeme i účastníky letošního Nations' Cupu včetně Závodu míru jezdců do 23 let. „Jsem moc rád, že přivítáme další tým plný dravého mládí. Těším se, že jezdci Astany budou společně s devotým Red Bull-BORA-hansgrohe tvořit v dobrém slova smyslu drzou opozici vůči zkušeným matadorům,“ podotýká Leopold König.

Peloton během letošní Czech Tour urazí během čtyř dnů 660 km s kumulovaným převýšením přes 9 tisíc metrů. První etapa klasikařského typu zavede závodníky po startu na Vítězném náměstí v Praze-Dejvicích do Karlových Varů. Druhý díl odstartuje v Pardubicích a finiš na vrcholu proslulého stoupání u horní nádrže přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně bude prvním testem vrchařů. Třetí etapa mezi Prostějovem a Ostravou by naopak měla přinést soubor spurtů a závěrečné dějství obstará královská etapa z Kroměříže na Pustevny. ■

Cyklistická Czech Tour projede Olomouckým krajem. Foto: Czech Tour

Volejbalové mistryně z Prostějova už jsou v přípravě

Petr Pelíšek

Příprava volejbalistek VK Prostějov na novou sezonu 2025/26 začala. Po dvou měsících týmového volna vyplněného individuálními tréninky i odpočinkem výrazně obměněný a omlazený kolektiv hráček absolvoval první tréninkovou jednotku tohoto léta.

Na prahu týmové přípravy, jež před startem nadcházejícího ročníku DATART extraligy žen ČR potrvá více než dva měsíce, se sejdou tři čtvrtiny současného kádru Hanaček. Jmenovitě nahrávačka Bára Abendroth, smečarka Viktorie Dvořáková, Sarah Cruz, Nela Jasečková, Simona Marešová a Lucie Zapletalová, blokačky Hana Makoňová a Julie Bažá a libero Tereza Slavíková, tedy devět plejrek ze dvanácti.

Tři členky mančafu budou zpočátku chybět z důvodu plnění reprezentačních povinností. Rakouskou nahrávačku Victorii Deisl čeká kvalifikace mistrovství Evropy, kubánskou univerzátku Dezirett Madan světový šampi-

onát ženské kategorie v Thajsku a mladou blokačku Elen Jedličkovou mistrovství světa U21 v Indonésii. Deisl by se měla k věkáčku připojit hned od 2. týdne přípravy, Jedličková po 20. srpnu a Maďan koncem tohoto měsíce, nejpozději zkraje září.

Prostějovské lvice každopádně čeká spousta práce pod vedením realizačního týmu s následujícím složením: sportovní ředitel Miroslav Čada, hlavní trenér Petr Zapletal, asistent trenéra Lubomír Petráš, kondiční trenérka Solange Soares, masér Marek Roba, lékař Jan Horna a nový statistik Vlastimil Surma. Náplň nejbližších dnů i týdnů přiblížil kouč, který je ve službách VK na dané pozici také nováčkem.

„V podstatě celý úvodní měsíc budeme trénovat třikrát týdně posilovnu, dvakrát týdně kondici a k tomu každý všední den jeden trénink volejbal. To znamená od pondělí do pátku dvoufázově s volnými víkendy, vše v Prostějově bez soustředění jinde, protože doma máme výborné podmínky

a všechno potřebné. Tenhle režim pojedeme celý srpen, až o jeho posledním víkendy přijde na řadu první přípravný turnaj ve Frýdku-Místku,“ informoval Petr Zapletal.

Bližší podrobnosti ohledně cvičných turnajů a přátelských duelů prozradil muž, jenž definitivně ukončil trenérskou kariéru a ve VK pokračuje coby sportovní šéf. „Turnaj ve Frýdku-Místku proběhne 30. a 31. srpna za účasti šesti celků, ale ještě předtím v pátek 29. srpna od 18.00 hodin odehrajeme exhibiční zápas právě proti Frýdku v nově otevřené sportovní hale ve Frenštátu pod Radhoštěm,“ prozradil Miroslav Čada.

„Další přípravné turnaje pak absolvujeme v zahraničí: 5. a 6. září na Slovensku v Novém Městě nad Váhom, 19. a 20. září v maďarské Budapešti a 27. + 28. září v chorvatském Záhřebu. K tomu přidáme i několik přátelských utkání, jejichž termíny upřesníme později,“ připojil Čada. DATART extraligu 2025/26 následně Prostějovanky otevřou v sobotu 11. října na palubovce Ostravy. ■

Úřadující mistryně republiky zahájily přípravu. Foto: VK Prostějov

Sigma porazila Liberec, rozhodl Šíp v nastavení

Petr Pelíšek

Ve 3. kole Chance Ligy hráli fotbalisté SK Sigma Olomouc doma na Andrově stadionu proti Liberci. Podařilo se jim vybojovat všechny tři body za výhru dva k jedné, ve 4. minutě nastavení trefil Hanákům vítězství Jáchym Šíp.

Zápas byl dlouho vyrovnaný a hrálo se především mezi vápní. Výjimkou byla třicátá minuta, kdy Vašulín orazítkoval tyč a poté se na druhé straně Mašek marně nатаhoval po přihrávce Ghaliho. Vzápětí se vytáhl dobrým zákrokem Koutný proti střele Stránského. Do kabin se šlo za bezbrankového stavu. V 65. minutě se změnilo skóre. Hadaš poslal centr do vápna, míč přizvedl Tkáč. Nejlépe se zorientoval Tijani, který akrobaticky zakončil a poslal Sigmu do vedení. Netrvalo to dlouho

a Liberec vyrovnal. V závěru utkání oba týmy chtěly zvrátit zápas ve svůj prospěch. To se nakonec povedlo domácím. Hanáci měli k dispozici standardku z levé strany, kterou rozehrál Sláma. K odraženému míči se dostal Šíp a z voleje propálil Koubka.

„Chtěli jsme napravit mírné zaváhání z minulého utkání proti Dukle. Tým cítil obrovské zklamání z toho, že se nám nepodařilo vstřelit branku a že jsme nevyhráli. Cítili jsme se, jako bychom prohráli, protože očekávání bylo velké. O to víc jsem šťastný za celou kabinu za to, že se nám v závěru podařilo zvítězit a uhrát doma tři body,“ řekl Tomáš Janotka, trenér SK Sigma. „Zápas byl hodně bojovný. V rámci hry v poli byl vyrovnaný, ale my jsme měli větší míru nebezpečí. Když zmíním třeba Dana Vašulína, kte-

rý měl dvě obrovské příležitosti - trefil tyčku, hlavou mířil těsně vedle tyče... Kdybychom lépe využili situace, kdy jsme dvakrát šli do otevřené obrany, mohli jsme z nich vytěžít další šanci,“ podotkl.

„I přesto, že jsme vyhráli gólem v závěru utkání, bylo to zasloužené. Minulý zápas jsem postrádal touhu jít za vítězstvím. Tentokrát jsme to splnili. Přišlo nám, že po vyrovnání se Liberec trochu spokojil se stavem 1:1, naopak my jsme cítili z našeho týmu odhodlání jít za vítězným gólem, což se nám nakonec podařilo právě díky bojovnosti. Tonda nejprve vybojoval standardku, Krális šel skvěle do souboje. Tonda uhrál druhý míč ve vápně, Jáchym si našel propadený míč, vletěl do toho jako tank a skvěle to vymetl. Pro Liberec už bylo těžké na to reagovat,“ uvedl Janotka. ■

SK Sigma Olomouc - FC Slovan Liberec 2:1 (0:0)

Branky: 65. Tijani, 90.+4 Šíp - 74. Afolabi. Rozhodčí: Rouček - Bělák, Marek. ŽK: Varfolomejev (Liberec). Diváci: 4 542.

SK Sigma: Koutný - Hadaš, Sylla, Král, Sláma - Spáčil, Langer - Mikulenk (46. Chvátal), Tkáč (77. Růsek), Michez (62. Šíp) - Vašulín (62. Tijani). Trenér: Tomáš Janotka.

Liberec: Koubek - Icha, Plechatý, Gabriel, Kayongo - Stránský, Hlavatý (82. Varfolomejev) - Ghali, Masopust (67. Letenay), Juliš (67. Afolabi) - Mašek (74. Mahmič). Trenér: Radoslav Kováč.

Fotbalistům SK Sigma Olomouc se v úvodu sezony daří. Po třech kolech mají sedm bodů a jsou bez prohry. Foto: Petr Pelíšek

Sigma má desátou posilu, přišel útočník Tijani

Petr Pelíšek

Přestupové okno, jaké klub ještě nezažil. Přesně to se děje v SK Sigma Olomouc po změně majitele. Ten spolu s novými významnými sponzory vytvořil hned takové podmínky, že na Andrově stadionu mohli výrazně posilovat. A nových hráčů je hodně, Sigma oznámila desátou posilu. Na hostování ze Slavie Praha přišel útočník Muhamed Tijani.

Je třetím hráčem, který bude v Sigmě hostovat ze Slavie Praha. Před ním do klubu přišli obránce Andres Dumitrescu a záložník Simion Michez. „Tijani byl jedním z hráčů, které jsme měli vyhlédnuté. Dlouho preferoval zahraniční cestu, když se nakonec přece jen naskytla možnost získat ho, tak jsme se rozhodli ji využít. Věřím, že se mu v našem dresu bude dařit a že si vzájemně pomůžeme,“ řekl sportovní manažer Sigmy Ladislav Minář.

„Jsme rádi, že se nám podařilo doplnit kádr o Tijaniho. Slibujeme si od něj výrazně větší konkurenci na postu hrotového útočníka. A určitě také zkvalitnění týmu,“ doplnil trenér Tomáš Janotka.

Nigerijský útočník, který v sobotu 26. července oslavil pětadvacáté narozeniny, zná české fotbalové prostředí dobře. S roč-

Novou posilou týmu SK Sigma je útočník Muhamed Tijani. Proti Liberci už nastoupil, střídal Daniela Vašulína. Foto: Petr Pelíšek

ní přestávkou v České republice působí od sezony 2018/19, kdy ho získal Baník Ostrava. Zde působil až do června 2023. Hostoval v Třinci, Karviné a Táborsku.

Před startem ročníku 2023/24 přestoupil do pražské Slavie, odkud v červnu loňského roku zamířil na hostování do anglického druholigového Plymouthu.

V české první lize odehrál 73 zápasů, dal 14 branek. Před přestupem do Prahy dal za Baník 11 gólů, v následujících sezónách se trefil jen dvakrát. ■

Béčko Sigmy s jasnou výhrou

Petr Pelíšek

Tým SK Sigma Olomouc B vstoupil do sezony MSFL vítězstvím na půdě nováčka třetí nejvyšší soutěže ze Vsetína. Sigmou poslal na začátku utkání do vedení Pavel Zifčák a Hanáci drželi otěže zápasu pevně v rukou až do poslední minuty. Přidali dalších pět branek a nakonec zvítězili vysoko 6:0.

Sigmou nasměroval za výhrou již na začátku dvěma přesnými zásahy Zifčák, který v 5. a 17. minutě využil důrazu ve vápně. Hanáci nepovolovali i v dalším průběhu poločasu a soupeře z Valašska nepouštěli do větších šancí. Tlak modrobílých zužitkoval třetím gólem Slaviček ve 33. minutě poté, co si našel z druhé vlny odražený míč za hranicí vápna. Z poslední akce první půle se ještě po rychlém kontru prosadil Kramář. Hanáci šlapali do úto-

ku i ve druhé půli. V 58. minutě se prosadil Amasi - 5:0. Vsetín se přes pětibrankovou ztrátu tlačil do útoku, jeho snažení ale končilo na pevné defenzivě. V závěru utkání se ještě v 85. minutě prosadil střídající Kolařík.

„Do zápasu jsme vstoupili velmi dobře. Byla tam koncentrace u všech hráčů, byla tam aktivita. Povedlo se nám dát rychle gól, což bylo velmi důležité. Do poločasu jsme zápas víceméně rozhodli. Trošku mě mrzí druhý poločas, kdy jsme neudrželi standard a trochu naše aktivita opadla. Jsme ale samozřejmě spokojeni s tím, že jsme vstřelili šest branek a udrželi nulu. Nemůžeme výhru přeceňovat, ale každé vítězství dodává hráčům sebevědomí. Je tedy důležité, že jsme vstup do sezony zvládli. Pomůže nám to do dalších kol,“ řekl trenér Sigmy B Roman West. ■

FC Fastav Vsetín - SK Sigma Olomouc B 0:6 (0:4)

Branky: 5. a 17. Zifčák, 33. Slaviček, 45.+1 Kramář, 58. Amasi, 85. Kolařík. Rozhodčí: Kolář - Habermann, Zapletal. ŽK: Zbránek. Diváci: 678.

SK Sigma B: Digaňa - Slaviček, Siegl (78. Kolařík), Dohnálek (62. Drábek), Oříšek - Zahradníček, Jalovičor, Amasi - Zifčák (72. Huňa), Proniuk (72. Škoda), Kramář (62. Riedl). Trenér: Roman West.

INZERCE

5. KOLO

SOBOTA

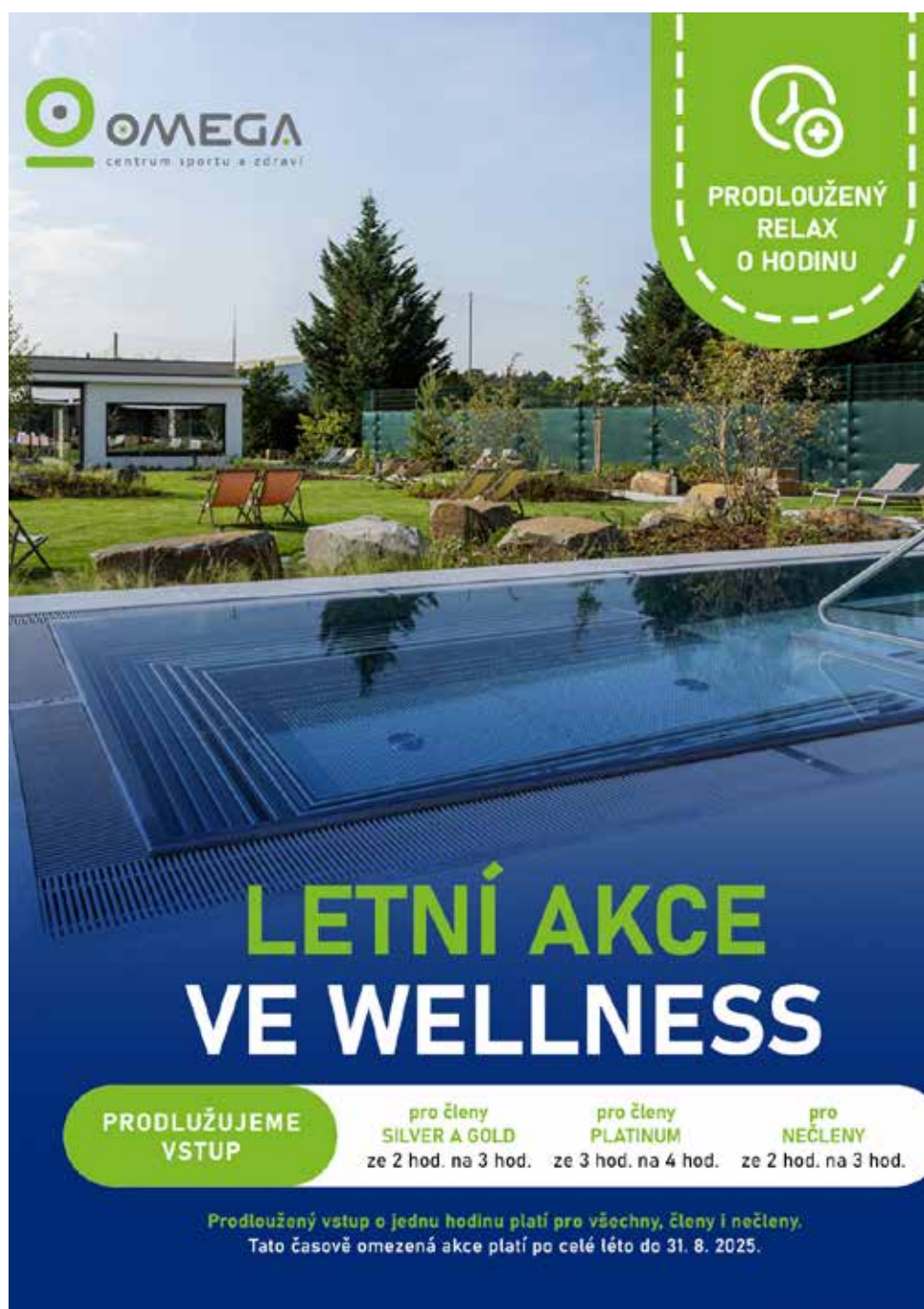
16. 8. / 17:00

Chance LIGA

Sledujte nás na sociálních sítích

OMEGA
centrum sportu a zdraví

PRODLOUŽENÝ
RELAX
O HODINU

**LETNÍ AKCE
VE WELLNESS**

**PRODLOUŽUJEME
VSTUP**

pro členy SILVER & GOLD	pro členy PLATINUM	pro NEČLENY
ze 2 hod. na 3 hod.	ze 3 hod. na 4 hod.	ze 2 hod. na 3 hod.

Prodložený vstup o jednu hodinu platí pro všechny, členy i nečleny.
Tato časově omezená akce platí po celé léto do 31. 8. 2025.

HC OLOMOUČ

MORA
15. - 16.8. 2025 *Fest* #3

Na MORA Festu vystoupí:

NO NAME

TROCHA KLIDU | ARGEMA
DĚDA MLÁDEK ILLEGAL BAND

SELMA MORAVA Sprobro MOHÁŘSKÝ STAVBY MORAVA TABO - CS spol. s r.o. BPA

MORA SEZAIKO blmnd KSERVIS BODEGBO Tipsport

www.hc-olomouc.cz

Laskavý festival

... když radost pomáhá
a zážitky spojují

13. 9. | 10–20h | Fort XX - Křelov

**The Tap Tap | Terez Wrau | Viliam Poltikovič
Cascabel | Ondřej Crhák | ORA MACAO**

Divadélko S RADOSTÍ | seniorské divadlo RC Heřmánek a mnohé další

Vstupenky na celodenní rodinný festival již v prodeji na ticketstream.cz

NADACE HELENY MORÁVKOVÉ

OLIVY
rodinné centrum

GENERÁLNÍ PARTNER: **KIMBERLIT**

PARTNEŘI: **ČESKÁ spořitelna**, **FORT XX**, **EVENPRO**, **OLFEST**, **LOBSTER**, **RADIO HANA 92.3 FM**, **ŠANTOVKA**, **ab CENTRE**, **ABO valve**